

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR

HIRDETÉSEKET

és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vess fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A zombor—apatini vasut.

Apatin községe hónapok óta foglalkozik vasuti kérdésekkel. Egy éve, hogy néhányan összefogtak és megindították a mozgalmat Apatin fejlődése érdekében. Az első főcél volt Baranyát Apatinnal és Zomborral összekötni, hogy ezáltal Apatin községe elszigeteltségéből kiemelkedjék. Ezt csakis közlekedési eszközök segítségével lehet elérni és ilyeneknek tekintendők:

1. Egy vasuti vonal Zomborból Apatinba a Dunáig.

2. Ennek elkészülte után egy helyi gőzhajókomp létesítése Apatin (vasuti vonaltól) a főhercegi uradalomba.

3. S ennek elkészülte után egy műút vezetése (Zombor) Apatintól a sörház-utcán keresztül a Dunáig és a a tulsó parton az uradalmi töltesen Eszékig.

Célja ezen több évre terjedő intézményi mozgalmaknak:

1. Szoros összeköttetést létesíteni Zomborral, a megyei központtal; mert hiszen nyilvánvaló, hogy kisebb községek nagyobb városokkal szorosabbra fűzve, még mindenkor óriási fejlődésnek indultak.

2. Direkt összeköttetésbe lépni az egész ország vasutvonalával, u. m.: Budapest—Szlavóniai vonallal, Baja—Zombor—Ujvidék és az építendő zombor—óbecsei vonallal.

3. Zombort a Dunával összekötni; óriási transitó forgalmat teremteni az olcsó vizi uton Budapest—Apatin és Zombor, illetve Vukovár (Szlavónia) Apatin—Zombor között.

4. Zombornak olcsó kényelmes dunai fürdőket teremteni; esetleg dunai nyaralókat.

5. A gőzkomp után a baranyai szomszédos több kis községet az apatini piacra terelni; alkalmat adni az apatini földműves népnek a főhercegi uradalomban földbérletre, szénatermelésre.

6. A zombori országgyűlési közeli buzavételei piacot teremteni.

7. Az apatini kereskedelmet föllendíteni; olcsó szállítási eszközökkel versenyképessé tenni az ipari termékeket (molnár, halász, iparosok stb.)

8. Végül Eszék—Apatin—Zombor között a bezdán—batinai vonalhoz hasonló nagy utforgalmat biztosítani.

A nagy koncepcióju terv megvalósítására megtörtént az első és a leg-szükségesebb lépés. December hó 19 ike határkönek tekintendő a jövőre nézve. Ezen a napon tartatott meg a vasutügyi községi képviselőtestületi közgyűlés; 54 képviselő közül 44 képviselő jelent meg.

Matkovits Béla főszolgabíró, akit a képviselőtestület még a nyáron tartott közgyűlésében egy választott vasuti bizottság elnökletével bizott meg és mely bizottság munkálatait összegezve, egy pontosan megszerkesztett határozati javaslatban benyujtva — kérte a képviselőtestületet ennek változatlan elfogadására. Dr. Tim József szözlásra emelkedve, bár szintén résztvett a vasuti bizottság munkálataiban, pótlólag léri felveteni, hogy a község kösse ki magának 2 igazgatósági és 1 felügyelői tagsági helyet, amit egyhangulag elfogadtak.

De találkozott a képviselőtestületben egy férfi, aki a vasuti bizottság munkálatait kifogásolta, hatáskör túllépéssel vádolta és a leghevesebben tiltakozott ellene, Rakovszky engedményes ellen is és kérte a vasuti hozzá-

— Szervusz Márta! de régen nem látunk Olyan keveset mozdulsz ki, hogy már egészen elfeledkezünk rád — toppant be két mosolygó fiatal hölgy és csicsogtak, csevegtek, csipegetek, hogy vidám lármájuktól derűs lett a szoba. — De most érted jöttünk. Talán hallottál is róla? Szindarabot játszunk s minden szerepnek van már személyesítője, csak még egynek nem Te rád gondoltunk. Egy szobalány szerepét kellene adnod . . .

— Nagyon szép, hogy rám gondoltatok, de nagyon sajnálom nem fogadhatom el — felelt büszke ajkai körül gyöngye mosolylyal nyugodtságot tetteve Márta, mig lelke izgatótságot alig bírta palástolni.

— De Mártikám — fogta kérésre a másik — csak nem utasítod vissza? Nagyszerű multság lesz. A szindarab után tánc következik. Valami pompás lesz . . . Olyan jót fogunk mulatni. No édes, ugy-e eljössz? No kedves?

— Nem! nem mehetek. Nem vehetek részt, a fivérem is beteg, neki rosszul esne, ha most mulatnék.

— Hát olyan nagyon beteg?

A BACSKA tárcája.

Hej Rákóczi . . .

Hej Rákóczi mennyi magyar szív megdobbant,
Mennyi arcra lelkesülés pírja lobbant,
Mennyi szent hév, hány fogadás hangzott szerte,
Hogy elmegyünk hamvaidért napkeletre.

Hej Rákóczi, hogy öntöttük szobrod — szóval,
Bücsút jártunk — képzeletben koporsóddal,
Kitöröltük törvényünköl gyalázatod . . .
Ilyen nekünk minden dolgunk, most láthatod.

Hej Rákóczi mért vagyunk mi pártos nemzet?
Egy akarat kis népeket mivé nem tett.
Mért lobban fel lelkünk tüze mint szalmaláng?
Mikor mint a vakító nap ragyoghatnánk!

Hej Rákóczi mikor volt egy ez a nemzet?
Azóta se, hogy e honban hazát szerzett;
Azóta se, ahogy Mátyás vasmarkába
Összefutott a hatalom gyepelészára.

Hej Rákóczi, elmúlik már a te éved,
Felejtgetjük kétszázéves dicsőséged;

Kurucaid eszmányomat hó betűjja . . .
Hej Rákóczi föltamadsz e nekünk újra? . . .
Rudits József.

Mit vétett?

Kezébe vette az irást és végig futotta sorait.

Megválasztottak hát . . . susogta megkönnyülten, de azért ajkai nem mosolyogtak. Nem tudott örülni Bus, nehéz, lehangelő érzés vett rajta erőt. Egy új élet kezdődik számára, új munkakör s viszonyok közzé jut, melyeket nehéz lesz megszoknia, mert természetével, vágyaival nem egyeznek.

Lehajtotta fejét és két könyecseppet törölt ki szeméből:

Oh, mily nehéz lesz lelkiismeretesen dolgoznom! Söhajta húzta ki az előtte levő asztal fiókját.

Apám, apám! — beszélt a kis gyászkeretes képhez, amely onnan sötét szemével komolyan tekintet rá — nagyon rossz az élete egy szegény leánynak. Semmi öröme nincs . . .

Kopogtattak ajtaján.

Meglepvé, gyorsan csukta be az asztalfiókot s az ajtóhoz sietett.

járlást helybelieknek adatni. Matkovits Béla főszolgabíró fölvilágosító szavaival sem megelégedve, — dr. Kék Lajos a főszolgabíró személyét élesen érintő beszéddel felelt — és fölhevítte a képviselőtestületet, hogy a javaslat ellen szavazzon, részben dr. Thim József megjegyzései ellen is szolt.

De dr. Kék mellett senki sem emelt szót és névszerinti szavazásra kerülvén a dolog, 11-en dr. Kék Lajos indítványára (Buschbacher párt) és 32-en a vasuti bizottság javaslatára szavaztak. Jellemző, hogy dr. Kék indítványára egyetlen polgár vagy intelligens egyén sem szavazott, hanem 11 ellenzéki földmivelő. Dr. Kék javaslati indítványa tehát 21 többséggel megbukott és ugyanennyi többséggel fogadtatott el Matkovits Béla, mint elnök, illetve a vasuti bizottság javaslata.

Az elfogadott határozat a következő:

„A bizottság számolva azon körülménnyel, hogy az előmunkálati miniszteri engedéllyel kizárólag csak Lőw A. jogutódja: dr. Rakovszky Géza rendelkezik, egyhangú határozattal kimondja, hogy a képviselőtestület által 1903. évi július hó 13-án megszavazott 120.000 korona hozzájárulási összeget dr. Rakovszky Gézának véli adandónak azzal, hogy köteles dr. Rakovszky Géza azonnal érintkezésbe lépni a többi érdekeltekkel, amelynek eredménye után lesz megállapítandó az építendő vasutvonal vágány szélessége. Hangsúlyozza azonban már most is a bizottság, hogy elvben határozottan a rendes nyomtávu vonal mellett foglal állást s csupán ennek kivihetlensége esetén óhajtja a keskeny vágányú vonalat.

Kikötendőnek tartja továbbá a bi-

zottság a képviselőtestület által: 1. A vasuti állomás a Duna-Gőzhajózási társaság állomásának déli részére essék, hol átrakódó hely létesíttessék. 2. A zombor—dáljai nagy vasut keresztezésénél állomás építendő személy és áruforgalom felvételére. 3. A Zomborban érkező és induló összes vonatokhoz csatlakozás létesítendő. 4. A 120.000 korona fele a felépítmények elkészülte napján, másik fele a forgalomnak átadása napján lesz esedékes. Ezen határidőig kamat egyáltalán fel nem számítható. 5. Engedményes dr. Rakovszky Géza a részvénytársaság megalakulásától számított egy és fél év múlva a vasutat a forgalomnak átadni köteles. Apatin községének joga van a vasuti igazgatóságba két rendes tagot, a felügyelő bizottságba egy tagot választani.“

Apatin községe a Zombor város érdekkörébe eső vonalra nem gyakorol ingerenciát — mert ez a város földadata — továbbá a megyéé.

De meg van győződve, hogy a többi érdekeltek a megye, az állam, Zombor városa nem fog ezen tervvel mostohán elbánni.

Bács-Bodrog megye rendkívül nyerni fog, mert a vasut által a forgalom lényegesen esökkenni fog és így az apatin—zombori törvényhatósági kavicsos ut ~~fontosabbára~~ ~~tele~~ ~~összeg~~ ~~sem~~ fog kelleni; a nyári ut pedig, minthogy a kavicsos ut a középén vonul, jobbról-balról ugyyszólván használhatlan volt eddig is. Az óbecsei vasut kiépítésével a Duna és Tisza is össze lesz kötve és így a megyei vasuthálózat ugyyszólván teljesen kiépítve lesz.

Zombor város óriási hasznáról nem is szolunk; az annyira evidens és oly

óriási jelentőségű Zombor kereskedelmére, hogy minden kétségen kívül áll.

Hiszen Apatinban a vasut kérdése a község nagyrészét meghódította és a községi párt erős izmosodását segített elő, úgy, hogy elsőrangú politikai tényezővé vált és már ezért sem szabad a kormányzás vezetőinek az ügyet elejteni.

Appellálunk Bácsmegeye és Zombor város férfainak okos belátására és a haladás eszméi iránti fogékonyságára és adja az Isten, hogy Zombor városa a Dunával és ennek közlekedései összes vonalaival szoros összeköttetésbe jusson.

A zombori iskolák segélyezése.

Az alábbiakban közöljük a közgyűlés által kiküldött bizottságnak a zombori népiszkolák segélyezése ügyében közölt jelentését.

Az alapos munkát Kozma László kitünő tollából való. A bizottsági jelentés után néhány megjegyzést tesztünk a Bugarszky Kósza által beadott különvéleményre.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A helybeli róm. kath., ugyszintén a görög keleti szerb, valamint az izraelita hitközség által kérelmezett népiszkolai segélyezési hányadok felemelése tárgyában ez évi február hó 11-én 19. közgy. szám alatt hozott közgyűlési határozattal kiküldött alulirt választmány a benyújtott ebbeli kérvényeket tisztelesen megvizsgálván, ez ügyben való javaslatát — az összes ügyiratok visszacsatolása mellett — a következőkben terjeszti elő.

Az itteni hitfelekezeti népiszkolák fenntartására a város közpénztárából az egyes hitfelekezeteknek eddig adott évenkénti segélyösszegek felemelése iránti kérelemmel a városi törvényhatóságnak ez évi február hó 11-én 21. közgy. szám alatt hozott határozata: némileg összekapcsolta a hitfelekezetek által előterjesztett azon második különleges folyamodványt, hogy a népiszkolai tanítók fizetése felemeltessék és az ezen fizetéselemelésre kért összegek a városi közpénztár-

— Nagyon.

— Oh de kár, pedig biztosra vettük részvételeket — sopánkodott az első — jaj de kár Mártikám!

Akkor más után kell néznünk — szoltak egymáshoz és felkeltek — gyerünk is már . . . Sietnünk kell. A mulatságra toborzunk. Itt is, ott is be kell még néznünk.

— Isten veled! Pá! Pá! cupp, cupp! hangzottak a esők és a két gondtalan lány, mint két kis vidám pintyöke kacagás közt táncolt, szinte röppent ki a szobából.

— Könnyű nektek — szolt meg a fiatal lány busan, mikor látogatói eltávoztak — a pénz beszél.

Aztán oda ment a tükörhöz és végig nézett sugár alakján.

No te, no! — mondta egy kis keserűséggel hangjában — még szobacicus is lehetnél! Sokra viszed!

De milyen cinikus is kezdek lenni? — fűzte tovább gondolatait, hisz a dologban tulajdonképen semmi rossz nincs. A legegyszerűbb szerepet is úgy végig lehet játszani, hogy többet ér minden királynői szerepnél.

De úgy össze jött most minden, hogy még ebben is a sors gunyját látom.

— Igaz, most jut eszembe — beszélt tréfás esufolódással tükörbeli képmásához. — Nagysám! Kegyed holnaputántól kezdve már kis lurkókat fog tanítani N . . . község iskolájában. Nos, hogy tetszik? A festő paleta és vászon helyett egy nagy szoba telisteli tudatlan kis apró jószággal. Ugy-e, nem is lesz valami rossz?!

— Márta! Márta — hangzott át egy panaszos hang a szomszédaszobából — ti miattatok az ember akár meg is halhatna . . .

Istenem! — tért magához Márta — de esunya önző vagyok, a magam keserűségében egész megelégedezem más bajáról.

Kezével végig simította borus arcát és mosolyt erőltetve sietett a szomszédaszobába, ahonnan a hang hallatszott

— Hol vagytok? se te nem jössz, se a mama — elégedetlenkedett a beteg ideges érzékenységgel — nem bántatok ugy-e ha . . . ?

— De édes lelkem — csitította Márta — nem jöhettek, látogatók voltak.

— Hát! persze! most édes — duzzogott

tovább makaesul a szenvedő. — mikor már kiszekiroztatok, akkor édes lelkem.

— No! ne haragudj — kérlete szeliden Márta — máskor ugy teszek, amint te kívánod.

— Ugy teszel. Bolondítani akarsz már megint? . . . ugy teszel . . . Hát azt hiszed, hogy olyan buta vagyok — és a nagy fiu elkezdett sirni. — Hát butának is nézel, hogy elhiszem . . .

Márta önmegtagadó türelemmel hallgatta a betegség okozta kifakadásokat és odaült ágya szélére.

— Szídj össze Bandikám jól, hanem aztán ha megszidtál, mondok én olyat, aminek te is meg fogsz örülni.

— Mi az? — kérde kíváncsiságtól felvillanyozva a beteg.

— Mi ám! Mutassam meg?

— Mutasd! — könyörgött a fiu.

— Itt van! nézdd! — hozta be Márta lobogtatva az irást. — Megválasztottak tanító-nőnek. Tudod mit jelent ez? Pénzt Bandi. Pénz lesz doszt — tette hozzá tréfásan. — Hatszázötven forint és még mellékes is. Ti is kijöttök hozzám, ha kitavasodik. Hű! de nagyszerű lesz . . . Ott majd hamar össze-

bó, az egyes hitfelekezeteknek, mint külön csakis erre fordítható évi összegek szavaztassanak meg, illetve az egyes hitfelekezetnek így adassanak ki.

Ezen kétféle külön-külön irányú kérdést vagyis kérelmet az alulírt választmány egymástól elválasztotta és külön-külön tárgyalta, mely tárgyalásnak eredménye a következőkben körvonalazható.

I.

A hitfelekezeti népiskolák fenntartására a városi közpénztárból eddig adott évi segélyösszeg felemeléseért csak a róm. kath. hitközség folyamodott. Ebbeli előterjesztése, illetve kérelme a kellő okmányokkal felszerelve 1902. évi december hó 22-én 20.238. sz. a. adatott be a városhoz.

Előzménye és alapja ezen kérelemnek az, hogy a városi törvényhatóság — mely az itt letezett és a róm. kath., a gör. kel. szerb és az izraelita vallású hitfelekezetek szerint elkülönítve fennállott elemi népiskolákat a városi közpénztárból, a város vagyonaiból és közjövödelméből tartotta fenn — ezen népiskolái 1869. évi július 7-én 121. szám alatt hozott határozatával, az 1868. évi XXXVIII. t. c. 25 § a alapján hitfelekezeti jellegű népiskolákká nyilvánította s mint ilyeneket, az illető hitközségek önálló igazgatása alá helyezvén, 271/871. közgy. számú határozatával, a nevezett három hitfelekezet részére, az ekként hitfelekezeti iskolákká vált népiskolák fenntartására és pedig: a róm. kath. hitközségnek 13.680 frt 70 kr., a g. kel. szerb hitközségnek 13.680 frt 70 kr., az izraelita hitközségnek 851 frt 15 kr. évi javadalmazást szavazott meg, mint ezt a róm. kath. hitközség felhívott kérvényének alatti okmány melléklete igazolja.

Ezen okmány 2. pontjában a város közönsége határozottan kijelentette azt is, hogy amennyiben ezen összeg idővel a népoktatási ügy fejlesztése és a lakosság szaporodása által fokozott szükségletek kielégítésére nem lenne elegendő: az ez által felmerülhető nagyobb költségek fedezéséről a város szintén gondoskodni fog.

A róm. kath. hitközség ennek folytán népiskoláit a fennálló népiskolai törvények szabályai szerint rendezte be és időközön-

ként a beállott szükséghez képest fejlesztette, úgy amint ezt a fent idézett 20.238/1902. számú kérvényében részletesen előadta.

A város törvényhatósági bizottsága ezen fejlesztés folytán a fenti évi általános összeget, a hitközség indokolt előterjesztése-re, az idézett okmányban előre biztosított kötelezettsége alapján 1889. évi január hó 1-jétől kezdve évi 3061 frt 88 krral felemelte, úgy, hogy ezen időtől fogva az évi általános összeg 16.472 forint 58 kr., vagyis 33.485 korona 16 filler.

Az évi általános összegnek ezen felemelése óta tizennégy év folyt le, mely idő alatt, a népességnek nagyobb mérvű szaporodása miatt, a hitközség kényeszerű volt népiskolai osztályainak és tanítóinak számát ismét szaporítani, minnek eredménye az lett, hogy már 1900 évben 2000 kor., 1901. évben ismét 2000 kor., 1902. évben már 2300 kor. hiánya volt, a folyó 1903. évre pedig 4100 korona hiánya van és minthogy a tényleg iskolába járó gyermekeinek a száma a múlt iskolai év végével már 1446 gyermekre szaporodott és ennek folytán az iskolai törvények értelmében most meg három párbuzamos új osztályt kell felállítani és ezekben három új tanítót kell alkalmaznia, ezenfelül pedig az eddig alkalmazott tanítóinak, a törvénytörvények, egyenként évi 100 koronát, második korpótleket is fizetnie kell: az így előálló hiány fedezésére évi 8400 kor. általános felemelésre okvetlen szüksége van, — habár tanítói, a lakpénzzel együtt egyenként csak 400, 600 és 700 frtyi évi fizetésben és az apácákat kivéve a törvénytörvények 50 frtyi ötévi korpótlekben, tehát általában véve nem valami nagy javadalmazásban részesülnek.

A kiküldött választmány tehát a r. k. hitközségnek ebbeli részletesen indokolt és okmányokkal igazolt kérelmet minden irányban megbirálva, azt alaposnak találta és tekintettel arra, hogy a város által az egyes hitfelekezeteknek eddig adott évi iskolai általános összegek az egyes hitfelekezet népességi aránya alapján lettek megállapítva s hogy a róm. kath. vallásúak a gör. kel. szerb vallásúakkal szemben 4672 lélekkel nagyobb számban vannak és így, amidőn a

11666 lelekből álló gör. kel. szerb hitközséget a város évi 28800 korona segélyben részesíti, ezen arányban a 16338 lélekből álló r. kath. hitközséget törvényesen 40333 kor. 48 fillernyi segély illeti meg, minnek folytán a róm. kath. hitközség az 1900. évi népszámlálás óta évente 6848 korona 32 fillerrel kevesebb segélyt kapott a várostól, a lakosság nagyobb mérvű szaporodása és az ennek következtében beállott iskolai osztályok szaporítása miatt előálló nagyobb szükséglet címén a kérelmezett 8400 korona évi felemelés teljesen indokolt és ezen évi felemelésnek megszavazását és 1903. évi január 1-étől leendő általánosozását a kiküldött bizottság tiszta lelkiismerettel, még azért is ajánlja, mert a nevezett hitközségnek az ebbeli szükséglet fedezésére egyéb jövedelme vagy vagyona nincsen, miután a volt iskolai alapját, a törvénytörvények és a kor igényeinek megfelelő iskolai épületek felállítására és kellő berendezésére fordította és végül, mert ezen hitközség a 825 lelket számláló görög katolikus, evangélikus és unitarius vallású itteni lakosok gyermekeit is, miután ezeknek saját iskoláik nincsenek, a maga népiskoláiba és pedig teljesen ingyen fogadja be, ahol ezen négy más vallású lakosság gyermekei már évek óta tényleg ingyen iskoláztatnak.

Ezen felemeléssel tehát a róm. kath. hitközség részére, népiskoláinak fenntartására és szükséges szaporítására a városi közpénztárból adandó évi segély az eddigi 33485 korona 16 filler helyett 1903. évi január 1-étől számítva 41885 koronát tesz ki.

II.

A görög keleti szerb, ugyancsak az izraelita vallású hitfelekezet az eddigi évi iskolai segélynek általában, vagyis népiskoláinak fenntartása vagy fejlesztése céljaira eszközölköző felemeléseért nem folyamodott a városhoz, hanem csak a tanítói fizetések felemeléséért, erre nevezve azonban a tisztelettel aláírt bizottság az alábbi IV., illetve V. cikkelyben külön fog nyilatkozni.

De minthogy a vallásfelekezetek viszonyosságáról szóló 1868. LIII. t. c. 23. § a határozottan azt rendeli, hogy különböző vallásfelekezetek által lakott városban, mely bázispénztárból valamely felekezeti iskola

szeded magad az egészséges, tiszta falusi levegőn. Meg aztán víz mellett fogunk lakni Csolnákázhatsz, uszhatsz majd amennyit akarsz . . .

— De jó lesz — mondta bágyadt szemű leány, az örömtől elesenedő idegekkel a fiú — de jó lesz meggyógyulni.

Enyhe, csendes, gyógyító álmok kötötte le szemét.

Márta ott ült az egész idő alatt és örömmel vette észre mint simulnak el lassan a fájdalomtól s idegességtől eltorzult vonások. A lázas pirosság eltűnt róla, az egész arc halotti sápadt, de végtelen nyugodt, szelid kifejezést öltött.

Ez a javulás — nézte figyelve — amit az orvos előre megmondott. Ha ez beáll, akkor én nyugodtan mehetek állásomat elfoglalni.

Két órai csendes pihenés után megkönnyülten nyitotta fel szemét a beteg.

— Mamuskám, Márta — örvendett. — Milyen csoda történt? Nem fáj semmi . . . Oh, de jó! . . . Csak olyan halálos fáradt vagyok. De ugy-e, az hamar elmúlik? . . . Semmi, semmi nem fáj . . .

— Mártikám — fordult könyörögve nővéréhez — akkor majd, ha meggyógyulok, ha egészen jó leszek, megint tanulni fogok ugy-e? most már könnyebben lehet?

— Hogyne! Leteszed a jogot és bírói pályára lépsz, mint édes apád is . . .

*

Harmadnap korán reggel már ott várt a szán házuk előtt.

Márta sietve bucsuzott övéitől. Ugy ojtotta a szoba levegője, oly borzasztó volt a beteget hallgatni, amint elgyengülten csak nyögött, nyöszörgött.

— Pá! pá! Ne sirj! Hisz minden jó lesz — csitította, vigasztalta a nagy beteget Márta s aztán gyorsan kifordult, mert az ő hangja is elcsuklott és betemetkezve bundájába, ott künn szabad folyást engedett a visszatartott könnyeknek.

Futott a szán a sikos havon és az ismerős házak és utcák gyors futásában tűnedeztek el szeméi előtt.

Ily gyorsan tűntek el lelkéből is az álmok, ábrándok!

Éles fájdalom nyilalott szívébe, mintha késsel vágtak volna el egy ideget. Igen! egy

ideg, egy szál, a reménység szála szakadt el ott benn, a reménységé, hogy valaha boldog lesz. Lelketbenítő, rossz előérzet nehezedett egész valójára.

Szomorúan hunyta be szemét, hogy ne lássa a kedves megszokott tájat, amely úgy marasztotta, bívogatta vissza. És a szán csak vitte, vitte messze, gyorsan repült vele s mikor aztán nagyvártatva felnyitotta szemét, egész más, új vidék tárult elébe.

Vége! elmúlt! — sóhajtott — bezárult mögöttem a múlt. Kezdődik az ismeretlen . . . De legyünk erősek. Ne csüggedjünk! Sok munka teljesítése vár rám — biztatta, bátorította magát.

*

— Öt éve küzdöm már. Öt éve dolgozom lelkiismeretes szorgalommal és most mi a vége? Lankadtan hajtja le fejét vékony, finom hajlású kezére mátéfi Csathó Márta és lázas fényben égő szeméi, melyek alatt már ott húzódik a halál esetjének sötét árnyéklása, mereven szegeződnek maguk elé. — Anyagilag rendbe jöttünk. Bandi az idén álláshoz jut és én — mehetek . . .

javára segélyt szolgáltat ki, ily segélyben igazságos arány szerint minden ott letező vallásfelekezet részesítendő s minthogy a város törvényhatósága ily igazságos arány gyanánt eddig is a lélek-zámot vette alapul: azon esetre, ha a 16338 lélekszámú róm. kath. hitközségnek a fennit 8400 korona iskolafenntartási segélyemelés megszavaztatik és ennek folytán az ezennel járó évi segélye 41885 koronában állapittatik meg: ezen arány szerint a gör. kel. szerb hitközségnek 1107 korona, az izraelita hitközségnek pedig 261 korona segélyemelés szintén megszavazandónak mutatkozik, miáltal 1903. évi január hó 1-étől számítva:

a) A 11666 lélekből álló gör. kel. szerb hitközségnek adandó népiskola fenntartási segély évi 29907 korona.

b) A 882 lélekből álló izraelita hitközségé pedig évi 2261 koronát tenne ki.

A tisztelettel aláírott bizottság ezen segélyösszegeket az érdekelt hitközségek javára — noha a gör. kel. egyházközség a segély felemelését népiskolainak fenntartása érdekében nem is kerhetné, mivel az ő tényleges népiskolai szükségletei meg az eddig kapott évi 28800 koronányi segélyátalányt sem vették igénybe; noha a Zombor városa és a zombori gör. kel. szerb hitközség közt 1889. június 23-án keletkezett s a szerződő felek felettes hatóságai által jóváhagyott III. cikke világosan kifejezi azt, hogy már a segélyátalány 1888. évi felemelése sem nyugodott a gör. kel. hitfelekezet lélekszám szaporodásának megfelelő törvényes jogalapon és hogy a gör. kel. hitközség ott a szerződés szó szerinti szövege értelmében a segélyösszegek jövőben leendő felemelése iránt semmiféle jogigényt nem támaszthat; mindamellett, hogy a róm. kath. felekezet népiskoláiban a tényleg iskolába járó gyermekek száma már 1902-ben is kétannyi volt, mint a gör. kel. szerb iskolákban és noha a felhívott szerződésnek VI. cikkében Zombor város részére világosan fenn van tartva azon jog, hogyha a tanostályok apaszthatók lennének: a segélyjárandóságot az igazolandó költségek mérvéhez képest aránylag le is szállíthatja — az idézett törvényes akasz

Nehézkes, szaggatott közhözés akasztja meg szomorú elmékedésében.

— Már megint jön — susogja szorongva és rémülettől elsárgulva nézi az ajkához szorított kendőt — már megint . . . Csak legalább ne látnám, ne tudnám, hogy honnan jön. De jön . . . jön igen . . . ez a halál előhírnöke.

Mit vétettem, hogy ennyit kell szenvednem, hogy oly kevés örömöm volt az életben?! — zokog fel kétségbeesetten, szemrehányó hangon és mélységes fájdalommal tekint az égre.

Panaszos kérdésére nem jö válasz. Az ég tovább mosolyog azur-kék színében és a fehér bárány felhőket játszadovra kergeti a pajkos tavaszi szellő.

Mit vétett?

A virág magját elviszik a szelek más vidékre és kikél, hogy elsorvadjon csakhamar, mert a föld nem az ő talaja.

A szelid galambot megöli a vérese.

S mit vétett?!

Az élet összetöri a gyengéket.

Molnárné Radich Jolán.

rendelkezése alapján, illetve méltányosságából szintén megzavazásra ajánlja.

III.

Az eddig adott népiskola fenntartási segély össze emelése tehát a fent előadottak szerint évi 9768 koronát tesz, mely összeg a város közpénztárából, a város közjövődélméből fedezendő s amennyiben ezekben fedezetet nem talál: 2 1/2 százalékpont pótdótot igényel.

IV.

Ami a népiskolai tanítók fizetésfelelősségét illeti, erre nevezve tisztelettel alulírt bizottság a következőket adja elő.

1. A róm. kath. népiskolákban a zárda-leányiskolákban alkalmazott és egyenként évi 600 koronával díjazott apácákat nem számitva — a jelenlegi tanítói fizetések a következők:

a) A három tanyai iskolai 3 tanítóé — a szabad lakáson és fűtésen kívül — egyenként évi 800 korona,

b) A Szelence és Bánát városrészi 4 tanítóé, a lakpénzzel együtt egyenként évi 1200 korona,

c) A tíz belvárosi tanító és hitelemző kap a lakpénzzel együtt egyenként évi 1400 koronát.

2. A gör. kel. szerb elemi népiskolákban, hol a tényleg iskolába járt szerb gyermekek száma 725 volt:

a) Nyolc tanyai tanító a szabad lakás és fűtésen kívül egyenként évi 800 koronát, egy tanítónő 600 koronát kap.

b) A városban alkalmazott kilenc tanító a lakpénzzel együtt egyenként évi 1400 koronát élvez.

3. Az izraelita iskolákban, hol a tényleg iskolába járt gyermekek száma 104 volt, fizetés és lakpénz címen egy tanítónő 700 korona, egy tanító 1300 koronát és egy tanító 1500 koronát kap.

4. Mind a három vallásfelekezetenél ezenfelül a tanítók vagy tanítónők törvényes szabta ötödéves korpótlék címén évi 100 koronát kapnak, mely összeg minden öt évi további szolgálat után további évi 100 koronával, és így 1893. október 1-étől számított 25 évi szolgálat után a nyugdíj alapjául is szolgáló évi 500 koronára emelkedik.

A fent elősorolt összesen 38 tanító közül jelenleg már 15 tanító évi 100 korona, 15 tanító pedig évi 200 korona törvényes korpótlékban részesül és csak az öt évet még nem szolgáló 8 tanító nem kap jelenleg korpótléket.

5. A most érvényben álló 1868. évi XXXVIII. t. c. 141 §-a, úgy az 1893. évi XXVI. t. c. 1. §-a szerint a hitfelekezeti népiskolai tanítók fizetése — a szabad lakás és 1/4 holdnyi kerten kívül — 600 koronánál kevesebb nem lehet, ennek figyelembe vétele mellett az 1868. XXXVIII. t. c. 11. §-a értelmében a hitfelekezeti népiskolai tanítók fizetését az illető hitfelekezetek maguk állapítják meg, azonban a hitközségi iskolaszékek, illetve képviselőtestületek által hozott ilyenmő határozatok a róm. kath. hitfelekezetenél az ebbeli püspökkari szabályok 24. §-a, a gör. kel. hitközségnél pedig a kongresszus által készített, őfelsége a király által jóváhagyott s a magyarországi 1872 évi rendeletek tárnak 287—328. lapjain közzétett, a népiskolákról szóló szabályzat I. 70. és 78. §-ai értelmében — az egyházmegyei felsőbb hatóság jóváhagyása alá tartoznak és ily jóváhagyás nélkül meg nem változtathatók.

V.

Ezek előrebocsajtása után most már áttérve a tanítói fizetéseknek kérelmezett felemelésére, a kiküldött bizottság mindenekelőtt tisztelettel megjegyzi, hogy ezen kérdésben a fent visszacsatolt iratok közt fekvő hitközségi, iskolaszéki és tanítói kérvényekre nézve a tekiutetes törvényhatósági bizottság 1903. évi február 11-én 21. közgy. szám alatt elvileg már határozott és pedig a fennálló törvényeknek és szabályoknak teljesen megfelelőleg akként: hogy miután a felekezeti népiskolai tanítók fizetésének felemelése a városi törvényhatósági bizottság hatáskörébe nem tartozik, hanem az illetékes iskolaszékekhez: ennél fogva az ebbeli kérelmek illetékes eljárás végett az iskolaszékeknek adattak ki.

Ezen határozattal egyszersmind utasítatik a városi tanács, hogy az iskolaszékeknek ez ügyben netán hozandó és a tanítók fizetésének felemelését tartalmazó határozatait — amennyiben azok betérjesztnének — az alulírt bizottságnak további eljárás, tehát javaslatlétel végett adja ki.

A most idézett városi közgyűlési határozattal tehát az izraelita hitközségnek a városhoz 1902. évi október hó 9-én 15828. szám alatt, ugyszintén a gör. kel. szerb iskolaszékeknek 1902. évi október hó 30-án 17157. szám alatt és a szerb egyházközség választmányának 1902. évi december hó 7-én 19266. szám alatt, — csakis a tanítói fizetések felemelése iránt benyújtott kérvényei már el lettek intézve.

A törvényhatósági bizottságnak most idézett érdemleges határozata óta csak a gör. kel. szerb iskolaszék nyújtott be a városhoz 1903. évi február hó 20-án 3164. szám alatt egy kérvényt, mely a városi tanács által a tisztelettel aláírott bizottsághoz áttételt és 2/3. alatt ide csatoltatik.

Ezen kérvényben a nevezett iskolaszék bejelenti, hogy a tanítói fizetéseket felemelte, és a város belterületén alkalmazott 9 tanítójának eddigi, egyenként 1400 koronából álló fizetését és lakbérét egyenként 300 koronával felemelve, egyenként 1700 koronával, — a 9 tanyai tanítójának eddigi 600 illetve 800 koronából álló törzsfizetését pedig egyenként 200 koronával magasabbra állapította meg.

Ezen fizetésemelés összesen évenként 4500 koronát tesz ki, mely összeggel a szerb iskolaszék a városi pénztárból eddig élvezett iskolai segélyt felemeltetni kéri, mely kérvényéhez a tisztelettel alulírt bizottsági elnök felbivására 1903. évi április 9-én a gör. kel. szerb népiskolák évi költségvetését is beküldötte, mely 3/3. alatt szintén ide mellékeltetik.

A gör. kel. szerb iskolaszékek ebbeli határozatát azonban, tekintettel arra, hogy ezen határozat a helybeli gör. keleti szerb egyházközségi gyűlés vagyis a hitközségi képviselőtestülete által nem tárgyalatott és ezáltal, ugyszintén a felettes egyházmegyei iskola bizottság részéről jóváhagyva nincsen — mint ezt a fennit IV. 5. pont alatt idézett kongresszusi szabályzat 70., 78. és 121. §§-ai előírják, — a tisztelettel alulírott bizottság figyelembe vehetőnek nem találta és ennél fogva a gör. kel. szerb iskolaszékek ebbeli kérelmével elutasítani véleményezi, annyival inkább, mert ha az iskolaszékek ezen fizetésfelemelési határozata a hitközség képviselőtestülete és az egyházmegyei hatóság által jóvá is lenne hagyva: az ebbeli 4500 korona fizetésfelemelést a hitközség a városi házipénztárból eddig is élvezett évi iskolai

segélyből bőven fedezheti és pedig azon 7200 koronát tevő összegből, mely a fent 3 /- alatt becsatolt iskolaszéki előirányzati kimutatás 22—23. tételei szerint „Iskolai helyiségi házbérek” címén helytelenül számittatik fel, miután köztudomású tény az, hogy a bérbevett csicsovai tanyai iskolát kivéve, a többi összes iskolák a gör. kel. szerb hitközség tulajdonát képezik, minek folytán a felekezeti jellegű népiskolát fenntartó és fenntartani akaró hitközség a saját tulajdonát képező iskolai helyiségeiért magamagának házbért nem fizethet és mivel ily házbérek a róm. kath. és az izraelita hitközségek által sem számittatnak, de az ő tulajdonukat képező iskolai épületeikért nem is számitthatók fel.

Végre nem adathatja meg (az alulirt küldöttség nézete szerint) a város a tanítói fizetések felemelésére kért évenkénti 4500 koronát a gör. kel. szerb hitközségnek még azért sem, mert ha ez megadható, akkor a vallásfelekezetek viszonyosságáról szóló 1868. LIII. t. c. 23. § a értelmében a róm. kath. és izraelita vallású itteni népiskolák összes tanítóinak a fizetését is fel kell ily arányban emelni, mi a róm. katolikusoknál újabb 5900 koronát, az izraelitáknál még 1000 koronát és így a három vallásfelekezettel — a fent III. p. cikk alatt megszavaztatni javasolt 9738 koronán felül még 11.400 korona évenkénti segélyösszeget igényelne, mely fizetésemelés újabb 3/0-nyi s így 5 és 1/2 százaléknyi évi pótdátot tenne ki.

Zombor, 1903 évi december hó 17.

A kiküldött bizottság nevében:

Fejér Gyula s. k.,
biz. elnök.

Különvélemény.

Bugarszky Koszta 1903. évi december 17-én beterjesztett különvéleményében a kvótarány a következő összegekben javasoltatik megállapítani: róm. katolikusoknak 47.800 korona, gör. keletieknek 41.100 korona, izraelitáknak 3000 korona.

Ez nem helyes. Mert a lélekszámarány szerint:

I. ha a katolikusok 47.800 koronát kapnak, akkor a gör. keletieknek nem 41.100, hanem csak 34.070, — az izraelitáknak pedig nem 3000, hanem csak 2580 korona adható; vagy

II. ha a gör. keletiek 41.100 koronát kapnak, akkor a katolikusoknak nem 47.800, hanem 57.560, az izraelitáknak pedig nem 3000, hanem 3107 korona jár; és végül

III. ha az izraeliták 3000 koronát kapnak, akkor igazságos arány szerint a katolikusoknak 55.571, a gör. keletieknek pedig 39.680 koronához van jogos igényük.

Ha pedig az iskolába járó gyermekek számát vesszük alapul a kvóta kiszámításánál: akkor a katolikusoknak éppen kétszer annyi szubvenció jár, mint a gör. kel. vallásúaknak.

Ugyanezen kisebbségi különvéleményben a tanítók fizetésfelemelése címén javasoltatik kiadni: a katolikusoknak 5900, a gör. keletieknek 4500, az izraelitáknak 1000 korona.

Ez az arány sem helyes és nem igazságos. Mert ha a katolikusoknak 5900 korona szolgáltatnék ki, akkor igazságos arány szerint a gör. keletieknek nem 4500 korona, hanem csak 4213 korona jár, — és az izraelitáknak nem 1000, hanem csak 319 koronára van jogos igényük.

És ha a gör. keletieknek 4500 koronát számitanánk, akkor a katolikusoknak nem 5900, hanem 6302 koronát, az izraelitáknak pedig nem 1000, hanem csak 340 koronát szabad számitanunk.

Végre, ha az izraeliták részére 1000 koronát adunk, akkor a katolikusoknak nem 5900, hanem 18.523 korona jár; és a gör. keletieknek sem 4500, hanem 13.227 koronát kell kapniok.

Ez a törvényes igazság és ez az egyetemes helyes számitás.

Városi közgyűlés.

Szerdan folyó hó 29-én városunk törvényhatósági bizottsága i-mét közgyűlést tartott. A főispán távollétében azon Hauke Imre polgármester elnökelt, aki 10 órakor nyitva meg a közgyűlést, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kiváúók feljegyzésével Maximovits Miklós I. aljegyzőt bizta meg.

A tárgysorozat a következő:

A m. kir. Belügyminiszternek leirata a régi laktanyák atalaxításának jóváhagyása tárgyában. — Tisztelettel tudomásul vétetett és a tanácsnak vegrehajtásra kiadott.

Vallás és közoktatástügyi m. kir. miniszteri intézvény, melylyel a Falcione Gyula-féle ösztöndíjnak Balassa György részére történt adományozását jóváhagyja. — Tudomásul vétetett.

A városi igazoló választmány jelentése a folyó évi december hó 10-én megtartott városi bizottsági tagválasztás tárgyában. — Bárány Zsiga, dr. Mayer Nandor és Mayer István igazolt bizottsági tagoknak jelentettek ki.

A közigazgatási bizottság kilépő öt tagjának megválasztása. — Szavazás útján megválasztottak: dr. Alföldy Árpád (33), Bittermann Nandor (33), dr. Drakulics Pal (22), Kockár Zsigmond dr. (33) és Lippert Ferenc (33) szavazattal.

Az igazoló választmány tagjainak megválasztása. — Megválasztottak az állandó választmány javaslatára: dr. Drakulics Pal, Falcione Gusztáv, Kupuszarevits Lyubomir, id. Heindlhofer Robert, dr. Thurszky Zsiga. A főispán által a bizottság elnökéül dr. Kockár Zsigmond, tagokul: Lippert Ferenc, Fejér Gyula és Bkar Nenad dr. lettek kinevezve.

A szamonkérészek tagjainak megválasztása. — Az állandó választmány javaslatára megválasztottak: Lippert Ferenc és Vnits Janos.

A felső kereskedelmi iskola felügyelőbizottságának megalakítása. — Az állandó választmány javaslatára megválasztottak: dr. Alföldy Árpád, dr. Balogh Ernő, Bittermann Nandor, Gáff Nikáz, Karakásevits Milivoj, Kockár Zsigmond, Fejér Gyula, Frey Imre, dr. Grünner Samu, id. Heindlhofer Róbert, Kozma László, Vukicsevits Gy. Miklós.

A borellenőrző bizottság megalakítása. — Elnök: Vukicsevits Péter, tagok: Pekánovits András, Radicsevits Sándor és Ilkits Száva.

Az állításkötelesek puhatól bizottságának megválasztása. — Elnök: dr. Thurszky Jenő, tagok: Ceisel Lajos dr., Fejér Gyula, Ilkits Száva, Poppovits Zsárkó, Veszelovszky Péter, Radicsevits Sándor, Kupuszarevits Lyubomir, Sztrilich Zsigmond, Tarczay Mór, Veszelovszky Péter.

Sopron vármegye közönségének átirata a vármegyei gazdasági egyesületek portó-

mentessége s alkalmazottai részére vasuti kedvezményes jegy megadása iránt a m. kir. kereskedelmi miniszterhez intézett feliratuk pártolása iránt. — Hasonló szellemű felirat intéztetik.

Baranyavármegye közönségének átirata a szegődményes (conventin) cselédek lakásairól hozott szabályrendeletre hasonló szabályrendelet alkotása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Tolna vármegye közönségének átirata az országgyűlés mindkét ház tagjainak megvesztegetése miatt a m. kir. igazságügyminiszterhez intézett feliratuk pártolása iránt. — Tudomásul vétetik.

A városi tanács bejelentése, mely szerint a nyomdai munkákat 1904. évre biztosította — Ohlát Károlylyal a szerződés megkötése lett elrendelve.

Balla Kalman színigazgató kérelme 2000 korona segély kiutalványozása iránt. — Dr. Grünner Samu felszólalása után, aki 1000 korona segélyt javasol, szavazás alá bocsájtott e kérdés s a többség 600 kor. segélyt adott a színigazgatónak.

Jambor Janos és társai zombori bérkocsisok kérvénye a bérkocsi szabályrendelet 2. §-ának módosítása iránt. — Nem változtatható meg.

Özv. Scherkó Mártonné kérvénye néhai férje Scherkó Márton volt városi kocsis elhalálása alkalmából temetkezési átalány, özvegyi nyugdíj és gyermeknevelési pótlék folyósítása iránt. 200 kor. nyugdíj nevelési pótlék és temetkezési költség szavaztatott meg. Az gyűlés 11 órakor ért véget.

Parabuty gróf.

A bácsmegeyi helységnevek elemzésénél már régebben feltűnt, hogy a hódási járás tekintélyes közönségének nevét a rendelkezésre álló etnologia és a vidéken divó magyar, német és szláv nyelvek szerint kimagyarazni nem lehet. Növelte a nehézséget, hogy az országban más hasonló helység nincsen. Mig Szabadka, Baja, Zenta, Keresztur, Doroszló, Kanizsa, Becse az országban másutt is előfordulnak, — de sőt Bresztovác, Verbász, Kula, Szenttamás, Bukin, Bács, stb. nevei is többszörösen találhatók, addig Parabuty község egész Magyarországon és a kapcsolt részekben egymagában áll.

Tudva van, hogy a hazánkbeli helynevek, mint azt Pesty Frigyes „Magyarország helynevei” című művében is kimutatta, általában vagy az alapító tulajdonostól, vagy pedig valamely természeti sajátástól, avagy végül igen gyakran a községben levő templom védszentjétől erednek. Nálunk Bacs-Bodrog megyében mindhárom esetre találunk példákat. Így Martonos, Kanizsa, Zenta, Becse, Baja, Bacs, Bodrog, Bajsa, Dautova stb. az alapító vagy ősi tulajdonos, — Földvár, Hegyes, Mélykut a természeti tulajdonság, — Szentiván, Szenttamás stb. az egyházi véd-szentek emlékét jelzik.

Nálunk a Bacsában ezenkívül előfordulnak némely oly helynevek is, melyek a főntebbi kategóriákba nem sorozhatók s melyek a mi sajátos ethnografiai viszonyainkból folynak. A XVI. és XVII. században betelepült gör. kel. és róm. kath. szláv népek ugyanis új telepeiket az eredeti hazájukban lakott helységek nevével ruházták fel, vagyis délszláv helyneveket plántáltak át hozzánk. Ilyen átültetett helynevek nálunk Veprovác, Kula, Bresztovác, Turia, Topolya, Militics stb.

Parabuty község neve nem lévén sem délszláv, sem pedig természeti sajátást vagy egyházi védtséget jelentő helynév, gyanítanunk kellett, hogy az szintén valamely ma már nem létező személynévből eredt.

A hazánkban a XI—XV ik században divó személynévek ma már jobbra ismeretesek. Sok közülök teljesen kiment használatból, ezek meg jobbra pogánykori maradványok voltak, amelyeket a keresztény nevek lassankint egészen kiszorítottak. A XIII. századbeli kun besenyő betelepülések utól sok pogány nevet hoztak nálunk forgalomba, mert a kunok régi neveiket a keresztység felvétele után is sokáig megtartották s atyárol fura örökölték.

Parabuty is úgy látszik kun szó, mert kunok körében találkozunk vele. E név viselője ugyanis valami előkelő kun vezér volt, akit V. István király egyik 1266 ban kelt oklevelében már comes nek, vagyis grófnak nevez. Valószínű, hogy a IV. Béla király idejében Kutben vezér alatt beköltözött kunokhoz tartozott s így már Béla király idejében szerezte amaz érdemeket, amelyek folytán a főurak sorába emelkedett es tetemes birtokok urává lón. Birtokai jobbra a delvidéken lehetnek, a Bacságban es Bacsában, hol a kunok tudvalevőleg nagy számmal laktak. Az eddig ismert oklevelek Parabuty grófnak temesmegyei es torontáli birtokaira vonatkoznak. Temesben 1266 ban a Berehol családbeli Kejran nevű kun főur fiai Popd (ma Brbda) nevű birtokát V. István király jóváhagyásával megvásárolta. Ez az első es majduem egyedüli irat, mely Parabuty gróf emlékét fentartotta. Ha ez az irat nincs, aligha tudtuk volna meg valaha is, hogy a bacsmegeyi hasonnevű helység honnan nyerte nevét. Mert e név egyezés kétségtelenül igazolja, hogy Parabuty grófnak Bacsában is volt birtoka s hogy a hasonnevű mai helységnek vagy alapítója, vagy tulajdonosa volt.

Élete sorsáról egyébként mit se tudunk. Lehet, hogy miután az Árpádok korában a „comes“ cím a főispánokat is megillette, talán valamelyik delvidéki megye főispánja is volt, ezt azonban csak a további kutatások fogják esetleg igazolni.

Parabuty gróf 1288 ban már nem volt életben, mert ez évből fenmaradt a csanádi káptalan egy bizonyítványa, mely szerint a már fentebb említett Kejran fiait rendelkeznek egy temesi birtokokkal, mely Parabuty gróf fia István birtokaval szomszédosnak mondatik. A grófnak tehát István nevű fia volt, aki más adatok szerint Keve, Krassó es Temesmegyében tetemes öröklött birtokokkal rendelkezett, melyeket tőle 1300 ban veje, a Meua családbeli János kapott.

Parabuty gróf családjáról eddig csak ennyit tudunk, de kutatásainkat még folytatni fogjuk.

Dudás Gyula dr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXVII. évfolyamára

Előfizetési feltételek.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyed évre	3 kor.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor es fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

A „Bácska“ szerkesztősége es kiadóhivatala.

H i r e k .

Kinevezések. A vármegyétől áthelyezett közigazgatási szamvevőknek egy része tegnap kapta meg állami kinevezését. Kinevezettek: Varosy László, Raab Karoly volt vármegyei főszamvevők a IX rangosztály I fokozatába. Türr Antal volt főszamvevő es Vuits Peter volt főpenztáros a IX rangosztály II fokozatába, Zottományi Mihály volt tb. főszamvevő a IX rangosztály III fokozatába szamvizsgálókká; Bittermann Gyula volt tb. főpenztáros a X rangosztály III. fokozatába adóhivatali segédde, jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett.

Kinevezés. A vallás es közoktatásiügyi miniszter dr. Ferencsik Lajos zombori állami főgymnasiunai rendes tanárt a VIII. fizetési osztály 3 fokozatába kinevezte.

Kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Modes János zombori kir. állomási főnököt föllenőrré, Dengel Alajos nyívedeki osztályvezető mérnököt főmérnökke nevezte ki.

A honvédség köréből. A m. kir. honvédség tartalékában 1904. évi január hó 1 vel kezdődő ranggal Seiffert Adorján, Grünberger Adolf es Vass János hadnagyokká, Kovacs Sándor István es Hanovszky Dezső hadapród tisztbelyettesekké Kozáczek Elek, Banet Győző, Lovas Mihály es Feles Mark hadnagyokká a szabadkai 6. honvedváltog ezred állományában, továbbá Jankovics Dániel a szabadkai 4. honvedhuszárezred állományában hadnagygyá neveztek ki.

Uj csendőrörök a kerületben. A helygyminiszter utasította a szegedi csendőrkerület parancsnokságát, hogy Tavankút-Nagyfény, Tompa Kelebi es Ludas bacsmegeyi községben őrsöket szervezzen es legényseggel látssa el.

Bankett. Tegnap este a „Citaonica“ ban Vukicsévits Gy. Miklós a görög keleti szerb tanítóképezde nyugalmába vonult igazgatójának tiszteletére nagyszabásu bankettet rendeztek tiszteelői. Az erdemus pedagógust ez alkalommal kitüntető óvásokban reszesítették. Nagyszámú es előkelő közönség volt jelen a tarsasvácsorán, melyet egy válogatott programból összeállított ünnepes előzött meg. A jubilánst, aki ez alkalommal 50 ik szolgálati évét töltötte be, a szeretet jeleivel vettek körül, úgy volt tanítványai, valamint megjelent tisztelői es jobaratai. A bankett folyama alatt sok lelkes toaszt hangzott el, melyekre az ünnepeit meghatóttan mondott köszönetet.

Bacsmaaras uj plebanosa. A bacsmaaras plebanat 4 év óta tudvalevően Szalay Karoly adminisztrála Cászká György érsek a napokban fogja a Valcs kanonok elhalálózása óta üresedésben levő alást betölteni, meg pedig — mint értesültünk — Novak Ferenc hatmonostori plebanossal. Bacsmaarasnak uj plebanosa a katb. klerus egyik jelesen képzett, szimpotikus tagja s így megválasztása megelegedést fog kelteni Madarason.

Uj zsidótemplom Bajmokon. Szeged es Szabadka zsidó hitközségének példáján felbuzdulva a bajmoki zsidóhitközség is elhatározta, hogy uj templomot épít. Öt ezer forint mar egybegyült. Va-arnap delután a templomepítő bizottság Szabados József elnöklelete alatt gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a költségvetés es tervezet elkészítésével Gali Adolf építész, szabadkai városi mérnököt bízzák meg.

Alapszabályok jóváhagyása. A zombori kereskedők testületének alapszabályait a helygyminiszterium jóváhagyta.

Eljegyzés. Dr. Singer Jakab nemesmiliticsi községi orvos, es. es kir tartalékos segédorvos eljegyezte Engel Jakab leányát Fridrikat Pakson.

Rakóczy-ünnepély. Ujverbázi tudósítónk írja: Az ujverbázi kaszinó az ott működő Toldy-fele szintársulattal együtt december hó 19 én Rakóczy ünnepélyt rendezett, amely úgy erkölcsileg mint anyagilag igen kitűnően sikerült. A szintársulat kurucnotákat adott elő es Herczeg F. „Ocskay brigadéros“ aból egy par batasos jelenetet; a helybeli zenekar szintén kurucnotákkal gyönyörködtette a közönséget. Szasz József gimn. tanár Thaly Kálmán „Recur descunt“ című batasos költeményet; Fekete Béla a szintársulat tagja Ferencz Miklós gimn. tanár „Rakóczy szozata“ című riadóját adta elő, amely után az ünnepély legkiemelkedőbb pontja Ferencz Miklós gimn. tanár ünnepi beszede következett, amely míg egyfelől történeti háttérrel, meglepően rajzolta meg II Rakóczy Ferenc felkelesének okait s azt a mesés kort, melyet kuruc korszaknak szoktunk hívni, másfelől elragadó ékesszólással győzött meg mindenkit arról, hogy addig pihenünk nem szabad, amíg Rakóczy eszméi nem győzedelmeskednek s porai nem pihennek a független szabad Magyarország földjében. Majd Petőfi „Rakóczy“ jat adta elő a szintársulat egyik tagja s befejezésül a közönség állva énekelte el a Himnuszt. Az egész községben valóságos ünnepi hangulat uralkodott; a házakról es közepületekről lobogók lengtek, este pedig fényesen kivilágították a magán es közepületeket. Ez az ünnepély s ez a lelkesedés méltó párja volt a Kossuth es Deák ünnepélyeknek. Valóban dicérettel kell kiemelnünk, hogy Ujverbász község s az ujverbázi kaszinó a hazafiságnak zászlóvivői a deli Bácskában — Ugyancsak 19 én delután 3 órakor a gimnáziumban is nagy lelkesedéssel ünnepeltek meg Rakóczy felkelesének 200 ados évforduloját. A toruacarnok megtelt válogatott közönséggel, amely a gyermekek szavalataiban, szép énekeiben s Szevera János tanár lelkesítő beszédében gyönyörködhetett. — A kaszinói ünnepély tiszta jövedelmének 50% a, mintegy 80—90 korona a Kassán felállítandó Rakóczy-szobor javára fordittatik.

Bolond történet a szabó kontórol. A „Szegedi Napló“ bol vesszük át e jóízű historiat: Hogy az emberiség tulajnyomó része nem igen szereti kifizetni a szabó számlát, az olyan természetes dolog, hogy fölösleges róla bővebb elégiát írni. Eleget sirnak a szabók, hol hangosan, hol mélabus csöndben, elrejtözve fájdalommal a világ elől es hitelezve tovább. Ami azonban az egyik szomszédos városban esett meg, az a legbolondabb eset a szabó kontók kronikájában s ha majd valamikor könyv íródik a különféle szabóművészeti fejlődésekről, megérdemli az, hogy külön fejezetet kapjon. Tortent ugyanis, hogy volt a nevezett városban egy szabó, aki tömérdek embernek hitelezett es hitelezett főképen a saját fiának. A fiatal ur így első arszlánja lett a városnak, mindig csinos es elegáns, képesítve vasalt nadragjaival a legkülönfélébb állásokra. Meg volt ugyanis az a végtelen előnye, hogy részletfizetési halasztásokert nem kellett rimázkodnia, jött az újabbnál-újabb öltözgy ugyanis. Az öreg azonban még eddigelé ki nem deríthető okokból elkövetett valami kis tévedést. Ugyanis azt, hogy külön lapot nyitott főkönyvében a fia számára is es bejegyezte sorra a „tartozik“ rovatba, hogy egy sacóöltözgy 32 forint, egy redingót 50 forint, egy frakköltözgy 80 forint es így tovább, hogy az oldalsói hely csaknem egészen megtelt. Szerepelt ebben egy fura tétel is, ami viszont a fia kedélyvilágára vet fura fényt. Annnyiban áll az egész, hogy az ifju egy meggondolatlan, könnyelmű percében, mikor nagyon agaskodott zsehében a pénz, 50 forintot törlesztett. Így folyt az élet jó ideig, mikor vészfellegek kezdtek tornyosulni a szabóipar egén: az öreg csödbe jutott, a tömeggondnokok pedig verekedni kezdtek a koncon. Addig is azonban felhívást intéztek az összes hitelezőkhöz, hogy ennyi es annyi

nap, nemkülönbeni végrehajtás terbe alatt tessék fizetni. Sokan kaptak ilyen irást (két ügyvédi irnok egész napon át csak kuvertakat címzett), de kapott a szabó fia is. A bolond dolog úgy végződött, hogy kénytelen volt kifizetni a nagy százasokat, azokért a ruhákért, amiket az édesapja varrt neki, mert hát az üzleti főkönyv bizonyító erővel bír, abban pedig ugyancsak meg vala az arszlan terbelve. Mindebből az a tanulság, hogy ha már hitelez is a szabómester a saját fiának, ne jegyezze be azt a főkönyvbe.

Calico-bal. A kulai sport-egylet 1904. évi január hó 9-én, az Elefant szálló helyiségeiben zártkörű calico bált rendez. Calico-szín: fehér babos piros.

A járási számvevői intézmény. A megyei és gyampenzterek kezelesének államotásával kapcsolatban behozzák a járási számvevői intézményt, mely a községi pénzek kezelésének ellenőrzését biztosítja és sikeresebbé teszi. Az 1903 évi költségvetésben előirányzat van felvéve a járási számvevői intézmény egyharmad részének élebeletetésére. Ha a politikai helyzet megengedi, úgy az 1904 évi költségvetés alapján a járási számvevőknek már kétharmad részét jogják kinevezni.

A szegedi kamarai kerület iparosai a szanatoriumkiállításon. Lukács György bekésmegyei főispán kezdeményezésére kiállítást rendeztek Budapesten a régi képviselőház termeiben egy az Alföldön a tüdőbetegek számára fölláttatandó szanatorium javára. A rendezőség összegyűjtötte e célból az Alföld sajátos népipari termékeit és ezeket díszes keretben, a főúri és előkelő fővárosi társasághoz asszonyok közreműködésével árusítják. A szegedi kereskedelmi és iparkamara is közreműködött a népipari és házipari tárgyak összegyűjtésében és amint a hozzájuk küldött kiállítási katalógusból látjuk, résztvevőnek a kiállításon a szegedi kerületből: özv. Birli Jozsefné hódvári és Staudt Lajos cserevári műszövek, Angeli Henrik szabadkai esztergályos (pipaszárakkal, fapakkal és más népies esztergált dísz tárgyakkal), Kovacs és Papp óbecsei kosárfonók, Sziraky János szegedi, Dessert és Resch hódvári kőeszek, Seelenfreund Salamon szegedi vasművek (ezüst díszkard, sárgarez és pakfond fókások stb.) Külön kiállítása van a tárlaton a szegedi agyagipari szövetkezetnek díszedényekből és gyermekjátékokból, továbbá több bacsikai gazdasági egyesület teli kosárfonó tanfolyamának tárgyaiból és több gyűjteményben mutatják be néhány bacsikai község szövő háziparát. A kiállítás igen látogatott és a résztvevők ugylátszik jó vasárt csinálnak.

Színház — Irodalom.

Műsor:

Pénteken: Tavasz. (Bérletszűnet.)
Szombaton: Ibolyafaló.
Vasárnap: Tavasz. (Bérletszűnet.)
Hétfő: Mouna Vanna.
Kedd: Tavasz.
Szerda: Tolonc.
Csütörtök: Drótosztót.
Szombat: Vándorlegény.
Vasárnap: Vándorlegény. (Bucsuelőadás.)

*
„Niniss.“ A már nálunk ismert kedves operette, kedden volt műsoron. Szép közönség jelenlétében folyt le az előadás, mely mindvégig kifogástalan volt. A címszerepben Balláné játszott ez alkalommal is díszéretes igyekezettel. Pompás alak volt Gregoár a főúri szerepében Balla Kálmán, kinek játéka éppen oly sikertelt volt, mint éneke. Különösen nagy hatást keltett a partnerével énekelt uszódala. Kornizski gróf szerepét Virágh Ferenc alakította a nála már ismert ügyességgel. Szénássy György mint Anatol,

Tihanyi Miklós mint titkár, Czako Vilmos mint Döppilón, Kantay mint Szilleryné, Peterdy Etus mint Anett ügyes alakításukkal csak fokozták a sikert.

Lévay Margit jutalomjátéka. Milöckernek egy régi bécsi zsauerű operettje „A három pár cipő“ szolgált jutalomjátékká a társulat dedelgetett szubrette jének. Szikrázó jókedv, spontán taps, hatalmas virágözön volt a mai est szignaturája. A közönség rokonszenve ez alkalommal fényesen nyilatkozott meg a „kedvence“ iránt. Kileptekor a színre óriási tapsvihar fogadta, a zenekarból pedig nagyszámú szebbnél szebb virágcsokrokat nyújtottak fel az ünneplést primadonnának. Lévay Flók Lényi szerepet kreálta. Kedvessége, pajzánosága pompásan érvényesült, hangja tündéresen csengett, úgy hogy minden egyes jelenetet, valamint enekszámát lelkes tapsmal honorálta a publikum. Lévay Margit, aki mindvégig, dacára annak, hogy majdnem minden estén játszott, osztatlan díszéretben résztvett, igazán büszke lehet zombori szereplésére, mert távoztával a legszebb emlékeket hagyja maga után. Előkelő fellepés, diszkrét játék jellemezték minden szerepét, azt hisszük, hogy ezzel a legszebb bizonyítványt szolgáltatott ki neki.

Ma ismét jólesik nekünk Lányi Edittet is megdícsérni. Milyen kellemes hatást gyakorolt ma a közönségre szolid játékával, diszkrét mozdulataival és igen szép énekével, ha ilyen lett volna mindenkor, soha a legkisebb gáncs nem érthette volna. Ma ismét kiáltjuk a díszéretet ama biztos hitben, hogy arra nem teszi magát többé érdemtelenné. Az est tökéletes sikerét a többi szereplő erős igyekezettel mozdította elő. Valamennyien kitűnően játszottak.

HIRDETÉSEK.

Egy még alig használt rövid

zongora

eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Vértési Károly illusztrált utirajzai.

„Keleti ég alatt Palesztinában.“

25 iv, 65 szöveggép. Ára 6 korona.

„Keleti ég alatt Egyiptomban.“

33 iv, 40 szöveggép. Ára 6 korona.

„Konstantinápoly.“

308 lap, 65 szöveggép. Ára 6 korona.

„Tanulmányut.“

Bosznia, Hercegovina, Montenegró és a dalmát partvidék. 7 1/2 iv, 40 szöveggép. Ára 1 korona 50 fillér.

„Három főváros.“

Berlin. Kopenhága. Drezda. 112 lap, 26 szöveggép. Ára 2 korona.

Aki mind az öt könyvet megrendeli s 21 korona 50 fillér ár helyett **17 koronát** beküld, annak díjmentesen szállítja szerző a könyveket Zomborból. *—4

Kérem a címre figyelni!

Kérem a címre figyelni!

*—4

Rövid ideig tartó

alkalmi vásár

Budapesten egy üzlet vétele folytán

a legfinomabbtól a legolcsóbb árúban.

Női divat ruhakelmék a legnagyobb újdonságok, ezelőtt 3-50, most 33 kr.,

130 széles Zobelin ezelőtt 1-50, most 44 kr.,

duplaszéles Loden 65 helyett 14 kr.,

cs. és kir. szabadalmazott fekete női ruhakelmék gyári raktára,

bluz-flanellok minden árban.

Eredeti védjeggyel ellátott

Schroll-schiffonok 12 frt helyett 4-80,

király-vászon 4-75.

Eredeti angol férfi nyakkendők nagy választékban.

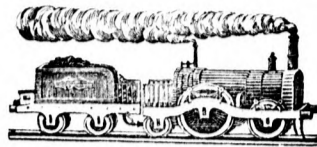
Ezen cikkek rövid ideig kaphatók:

TUNA GUSZTÁVNÁL

Zomborban, a Korzón, volt üzlete mellett.

Kérem a címre figyelni!

Kérem a címre figyelni!

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza					
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.05	6.55								
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.05	9.46	1.56								
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.53	7.34	9.34	1.21								
1.51	4.20			5.57	Csantavér	10.21	6.59		12.56								
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács-Topolya	9.57	6.34	9.02	12.34								
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy	9.27	6.01	8.46	12.05								
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász	9.01	5.39	8.33	11.48								
3.26	6.17			7.38	O-Kér	8.36	5.11		11.29								
3.44	6.39			8.07	Kiszáas	8.16	4.50		11.13								
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	7.51	4.24	7.50	10.52								

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00		1.15		ind. BAJA	9.15	6.50					
4.11		1.25		Baja-szállásváros	9.08	6.42					
4.25		1.38		Vaskut	8.53	6.26					
4.51		2.01		Gara	8.32	6.00					
5.09		2.16		Pigycia	8.17	5.35					
5.37		2.39		Sztanisics	8.00	5.12					
5.56		2.56		Gákova	7.36	4.40					
6.15		3.14		Nenadics	7.15	4.16					
6.25		3.23		érk. ZOMBOR (étk.)	7.05	4.05					
2.25	6.51	3.51		ind. ZOMBOR (étk.)	6.20	11.20				7.00	
2.31	6.57	3.57		Zombor-vásártér	6.13	11.13				6.52	
2.41	7.07	4.07		Fernbach-szállás	6.04	11.04				6.41	
2.50	7.16	4.16		Zsárkóvár	5.56	10.56				6.32	
3.06	7.30	4.30		Ó-Sztapár	5.42	10.42				6.15	
3.35	7.49	4.49		Bresztovác	5.27	10.28				5.51	
4.05	8.10	5.12		Hódcsány	5.02	10.02				5.21	
4.46	8.35	5.37		Parabuty	4.43	9.45				4.43	
5.00	8.49	5.51		Paraga	4.22	9.25				4.10	
5.40	9.16	6.09		ind. GAJDOBRA	4.04	9.07				3.29	
5.54	9.30	6.23		Bulkesz	3.50	8.55				3.14	
6.16	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán	3.39	8.44				3.00	
6.50	10.10	7.03		Futtak	3.10	8.16				2.20	
7.13	10.31	7.25		érk. UJVIDÉK	2.45	7.55				1.40	

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	6.50	9.24	12.59	10.24			
5.25	2.26		6.56	Tavankut	6.17		12.37	9.58			
5.45	2.46	6.41	7.23	Báimok	5.53	8.54	12.20	9.40			
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics	5.02	8.28	11.44	8.59			
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	4.40	8.17	11.27	8.40			
7.03	4.02	7.37		Priglj-Szent-Iván		7.56	10.58	8.04			
7.17	4.16	7.47		Szánta		7.46	10.42	7.48			
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	ind.	7.37	10.0	7.30			
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.	6.57	9.22	6.03			
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	ind.	6.46	9.10	5.50			

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.		sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.40	1.30		ind. SZABADKA	8.34	5.25						
5.08	1.58		Békova	8.07	4.58						
6.19	3.21		érk. ZENTA	ind.	6.40	3.40					
7.47	5.27		Ada	5.26	2.19						
8.10	5.42		Mohol	5.05	2.02						
8.30	6.02		Bács-Petrovoscéllő	4.39	1.37						
8.56	6.28		érk. ÓBECSE	ind.	4.10	1.10					

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE	6.55	12.43	7.44					
5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár	6.33	12.16	7.22					
5.27	10.48	5.10	Csurogh	6.15	11.47	7.03					
5.49	11.22	5.32	Zsablya	5.50	11.13	6.37					
6.04	11.45	5.47	Gospodince	5.31	10.44	6.21					
6.30	12.24	6.11	Temerin	5.14	10.20	6.04					
6.39	12.36	6.20	Járek	4.58	9.50	5.46					
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31				
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23				
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00				

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10		ind. UJVIDÉK	6.00	3.01						
7.00	5.38		érk. VASKAPU	ind.	5.33	2.38					
7.05	5.50		ind. VASKAPU	érk.	5.28	2.33					
7.31	6.24		Káty	5.06	2.15						
7.42	6.38		Tiszakálmánfalva	4.43	1.56						
7.57	7.00		Kövil-Szent-Iván	4.25	1.41						
8.11	7.18		Vilova—Gardinovee	4.04	1.26						
8.24	7.34		Lok	3.48	1.14						
8.37	7.50		érk. TITEL	ind.	3.32	1.00					

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.			v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
6.59	6.50	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	5.53	5.40						
7.21	7.13		Telecska	5.30	5.18						
7.41	7.38		Kula	5.18	5.06						
7.53	7.50		Béla-puszta	4.53	4.45						
8.06	8.08		Torzsa	4.39	4.31						
8.32	8.37		Deszpot-Szt-Iván—Pivniea	4.20	4.12						
8.49	8.55		Szilbás	3.51	3.47						
9.21	9.21	ind.	GAJDOBRA	3.39	3.35						
9.53	9.53	érk.	PALÁNKA	ind.	2.55	2.45					

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka						Vissza					
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.		
3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12							
3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Rószke	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57							
3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS	6.25	10.18	2.55	6.39	11.44							
3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom	5.58	10.05	2.36	6.26	11.31							
4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics	5.42	9.53	2.24	6.14	11.18							
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05						

JEGYZET. Az esti 6 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő órászámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából